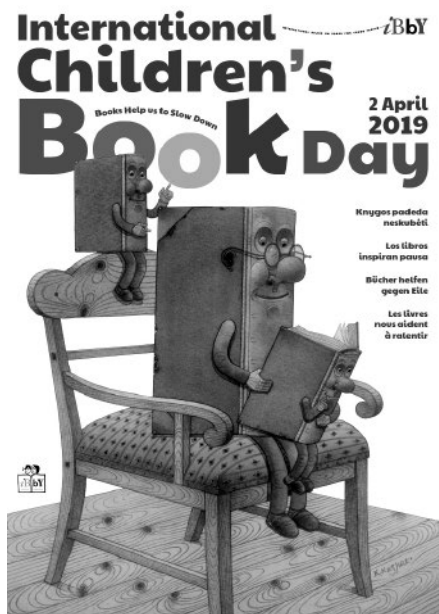

IBBY NOVICE

KNJIGE NAM POMAGAJO, DA NE HITIMO Mednarodna poslanica

»Mudi se mi! ... Nimam časa! ... Adijo! ...« Takšnih vzklikov dandanes najbrž ne slišimo samo v Litvi, ki leži v samem središču Evrope, temveč še marsikje po svetu. Pogosto nas tudi prepričujejo, da živimo v stoletju informacijskega preobilja, v stoletju, ko sta naglica in hitenje neizbežna.

A zgodi se, da v roke vzameš knjigo in začutiš, kako je lahko tudi drugače. Knjige imajo namreč čudovito lastnost – pomagajo nam, da ne hitimo. Ko listaš po knjigi in se mirno zatopiš v njeno vsebino, te na lepem ni več strah, da bi

vse neopaženo zdrvelo mimo tebe. Tedaj spoznaš, da se ti ni treba brezglavo mučiti z nepomembnimi opravili. V knjigi vse poteka tiho in po natančnem redu. Morda je tako tudi zato, ker so strani v njej označene s številkami in ker med listanjem nežno in pomirjujoče šelestijo. V knjigi se dogodki iz preteklosti brez težav srečujejo z dogodki, ki se šele bodo zgodili.

Knjižni svet je široko odprt, resničnost v njem je poljubno prepletena z izmišljotino in domišljijo. Včasih se niti ne zavedaš več, ali si v knjigi ali v življenju opazil, kako čudovite so kaplje snega, ki se tali na strehi, in da jerebikove jagode niso le lepe, temveč tudi grenke. Kdo ve, ali si v resnici ležal sredi poletja na travi, nato pa prekrizanih nog gledal oblake, plavajoče po nebu, ali pa si o tem samo bral v knjigi.

Knjige nam pomagajo, da ne hitimo, knjige nas učijo opazovanja, knjige nas vabijo, pravzaprav nas kar silijo, da sedemo. Najpogosteje jih namreč beremo sede, in sicer tako, da jih položimo na mizo ali na kolena, mar ne?

Ali si morda tudi ti med branjem opazil nekaj nenavadnega, namreč da tudi knjiga strmi vate? Da, da, tudi knjige znajo brati! Berejo ti s čela, z obrvi, iz tvojih dvignjenih ali spuščenih kotičkov ustnic, še najraje pa berejo iz tvojih oči. Po očeh namreč prepoznajo, ali ... No, saj veš, kaj!

Knjigi na tvojih kolenih gotovo ni dolgčas. Tisti, ki bere, naj bo otrok ali odrasel, je vendar že sam po sebi mnogo zanimivejši od tistega, ki se knjigo boji prijeti v roke in ki kar naprej hiti, saj nima časa, da bi se usedel in se razgledal okoli sebe.

Ob mednarodnem dnevu knjig za otroke zaželimo drug drugemu čim več zanimivih knjig. Pa tudi, da bi se še sami zdeli knjigam čim bolj zanimivi!

Kęstutis Kasparavičius

(Prevedel Klemen Pisk)

2. APRIL – MEDNARODNI DAN KNJIG ZA OTROKE

Poslanico ob 2. aprilu 2019 je pripravila Litovska sekcije IBBY. Ilustracijo in besedilo je ustvaril **Kęstutis Kasparavičius** (1954), mednarodno uveljavljen litovski otroški pisatelj in ilustrator. Ilustriral je več kot 60 knjig, številne od njih je napisal sam. Berejo jih otroci širom po svetu v 27 jezikih. V slovenščini imamo kar nekaj njegovih knjig; vse so izšle v prevodu Klemna Piska pri KUD Sodobnost International: *Dežela lenuhov* (2018), *Izginula slika* (2016), *Kratke zgodbe* (2018), *Mala zima* (2015), *Podvodna zgodba* (2014) in *Trapaste zgodbe* (2015).

Na tradicionalni prireditvi ob 2. aprilu, ki jo v dvorani Društva slovenskih pisateljev pripravijo Slovenska sekcija IBBY, revija *Otrok in knjiga*, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS in Društvo slovenskih pisateljev – Sekcije za mladinsko književnost, so tudi letos bili osrednji gostje lanskoletni prejemniki nagrad večernica, desetnica in nagrade Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico. V pogovoru, ki ga je vodila Darka Tancer – Kajnih, glavna in odgovorna urednice revije *Otrok in knjiga*, je pisateljica Anja Štefan predstavila slikanico *Drobtine iz mišje doline* (Mladinska knjiga, 2017), pisateljica dr. Aksiinja Kermauner multisenzorno slikanico *Žiga špaget je za punce magnet* (Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije 2017), ilustrator Peter Škerl pa slikanico

Ivana Cankarja *Skodelica kave* (Miš založba, 2018).

Bralnospodbujevalna akcija ob letošnjem 2. aprilu (več in »vse« na www.ibby.si)

Namenili smo jo prav temu, k čemur nas spodbuja poslanica litovskega avtorja Kęstutisa Kasparavičiusa: upočasnimo se! Knjige in branje nam lahko pomagajo, da ne hitimo! Na nek način nas lahko upočasni vsaka oz. marsikatera kakovostna knjiga, ki nas pritegne, odvrne od brezglavega hitenja ter nas opozori na bistvene reči, ki bi jih sicer morda prezrli. Že samo branje je ponotranjenje, prav posebno »oazo mirovanja in topline« pa ustvarjajo glasno branje drugemu oz. drugim, družinsko branje in različne oblike medgeneracijskega branja.

Kako sestaviti priporočilni seznam knjig, ki nas »upočasnijo«, ko pa smo bralci pač tako različni? ... Nekatere knjige vendarle bolj nazorno opozarjajo na nesmiselno hitenje v sodobnem svetu. Toda ko smo spraševali bralce po naslovih, so nam navajali tako svoje najljubše knjige kot tiste, ki so jih prevzele v zadnjem času (npr. od večnega Saint-Exupéryjevega *Malega princa* do sodobne Honoréjeve *Hvalnice počasnosti*); naštevati so zelo različne naslove vseh zvrsti in žanrov ter raznolikih tem ... In